

TERVEZETT IPARVÁROSAINK VÁROSFEJLESZTÉSI KIHÍVÁSAI, AVAGY A MUT ÉS A VÖLGYVÁROS URBANISZTIKAI KONFERENCIÁJA SALGÓTARJÁNBAN

Porhajas Gábor Lászó

Főtitkár

Magyar Urbanisztikai Társaság

Ajka, 2024. 07.03.

TERVEZETT IPARVÁROSAINK VÁROSFEJLESZTÉSI KIHÍVÁSAI

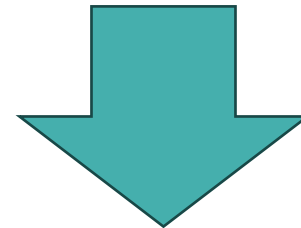
2024. április 25.

3100 Salgótarján, Arany János út 1.

Miért kiemelten fontos a téma?

- Jellemzően 1950-1970-es években épültek, így mára különösen fontos a helyzetükkel foglalkozni
- Eredetileg egy komplex programként épített tér, amely az ideális város kialakítását célozta meg a munkásosztály számára és ezzel egyidejűleg egy új társadalom a (szocialista embertípus) létrehozását célozta. A sztálinista időszakban a szocialista város ideája dogmatikus tervezési előírások rendszerévé merevedett.

ÉPP EZÉRT KELL FOGLALKOZNI VELE

Miért nehéz?

- A szocialista városokban teljesen hiányoznak vagy igen jelentéktelenek a városi tradíciók!
- A szocialista városok (jelentős része) hagyomány nélküliek, egyrészt hiányzik a hagyományos polgárság és a társadalmi tagoltság, másrészt az infrastruktúra és az intézményi háttér. A polgári értékrend kialakítására újváros jellegéből adódóan sem kerülhetett sor az államszocialista érában. (Beluszky Pál)

Azért mert nem is valódi városok? (Tímár Lajos szerint)

- Tímár Lajos szerint igen, mégpedig a terciér szektor hiánya miatt (akár 70% körüli a szekunder szektorban dolgozók száma az államszocialista években!)
- Véleménye szerint a tagolt városi társadalomhoz egyfelől, a diverzifikált funkciókhoz foglalkoztatási sokszínűség szükséges, másfelől a szolgáltató ágazatokban foglalkoztatottak segítik a városi funkciók kialakítását.
- Szerinte a szocialista városok „kvázi” városok, mivel éppen az a réteg hiányzik a helyi társadalmukból, amelyek éppen a legfőbb alakítói és meghatározói a helyi társadalomnak.

Kisbali Bence

Fotók: Kisbali Bence

MIÉRT PONT SALGÓTARJÁN?

- 102 éves város
- 1968-ban a MUT HILD díjjal ismeri el a Közép-Európai szinten is egyedi, magas színvonalú városközpontot
- A kor legkiválóbb fiatal magyar építészei dolgoztak a városon pl. Finta József

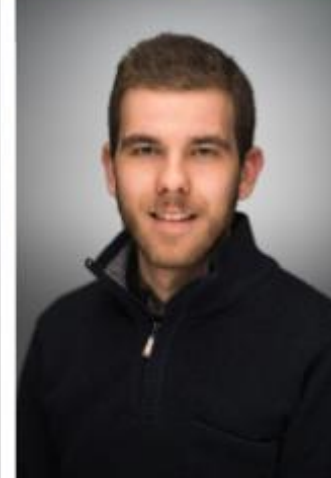
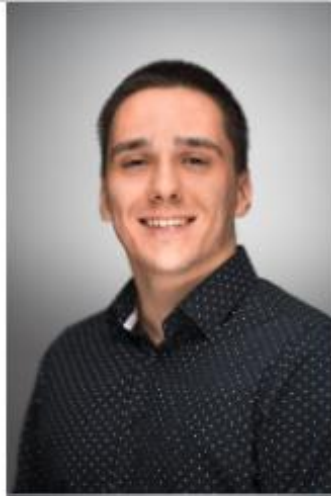
Fotó: Kisbali Bence

Partnerség

- Völgyváros Egyesület (helyszín, technika, helyi lebonyolítás, audiovizuális rögzítés, a rendezvény meghirdetése)
- Urbavis (szakmai háttértámogatás, előadások, szakmai beszámoló készítése, rendezvény népszerűsítése)

AZ URBAVIS

Bevált együttműködés

A rendezvény számokban

- 6 órás szakmai konferencia (13:45-19:45 között)
- Több mint 80 résztvevő
- Több mint 300-an nézték már vissza a konferenciát a YOUTUBE-on
- 7 plenáris előadó
- 2 kerekasztalbeszélgetés (9 résztvevővel)

A plenáris előadóink fő üzenetei (Szabó Tamás János)

- Finta a „korszakhatárok építésze volt, aki egy legendás modernista generációtól tanulta a szakmát, aztán ennek a generációnak ő is tagja lett”. Ahogy az előadó fogalmazott, ez a „teremtés korszaka”, amit egy „fukuyamai pillanat” követett – míg korábban megfontolás nélkül lebontottak több száz éves épületeket, később szinte konszenzussá vált, hogy a fejlődés korszaka lezárult, ezért a korábbi értékeket kell megőrizni.

- Finta József erre érzett rá, munkásságában és stílusában az volt látható, hogy „az építészet játék – egy olyan játék, ami halálosan komoly”. Az életműve annak ellenére tudott egységes maradni, hogy nagyon különböző stílusúak az épületei. Finta „érzelmes modernistaként” aposztrofálta magát, aki a funkcióból, a helyszínből és a rendelkezésre álló szerkezetekből és anyagokból indul ki. Nem telkeken belül tervezett, hanem a térben, térszerkezetben gondolkodott.

Erő Zoltán: az államszocialista építészet nagy korszakai

1. Építészet a második világháború után
2. Szocialista realizmus – a nagy építészeti vita
3. Játékos modern
4. Történeti foghíjak
5. Emberléptékű modern
6. Művészi modern
7. Műszaki modern
8. Brutalizmus

Dévényi Tamás: Az iparvárosok építészeti értékeinek megmentésének 7 pontja

1. Értékeket össze kell gyűjteni
2. Értékeket fel kell mutatni
3. Értékek mellett ki kell állni
4. Közös értéké kell tenni
5. Mintaprojektek kellene
6. Értékrombolást abba kell hagyni
7. Megfelelő emberek kellene

Kiss Bence Álmos: a sikeres város(re)branding 10 fő sikertényezője

1. Az örökség kortárs újraértelmezése
2. Többfunkciós fejlesztések
3. Egyértelmű és hiteles vízió
4. Közösség bevonása
5. Innovatív helymarketing és kommunikáció
6. Együttműködés más városokkal - városdiplomácia
7. Hosszú távú, stratégiai tervezés
8. Jövőorientáció és felelősségvállalás
9. Környezettudatosság
10. Kiszámíthatóság, konszenzus

Drexler Szilárd: Mire büszkék a Salgótarjáni fiatalok?

- Míg az ipari múltat, az egyedi városképet vagy a Karancs Szállót már rég nem tekintik büszkeségüknek, az első három helyet a természeti környezet, a salgói és a somoskői vár, illetve a Boszorkánykő foglalta el az említések között. A táj tehát a salgótarjániak kötődésének legfontosabb tényezője, tájesztétikai szempontból egyedi szubalpin klímával és domborzattal, amelyre mindenképpen érdemes építeni

Hámori Péter: skanzenizálódás (pl. Ruhr-vidék), vagy passzív vagy tervezett telepfelszámolás.

3 érv a megőrzés mellett

1. életciklus-alapú tervezés
2. lakosságmegtartás
3. integrált értékvédelem

Sipos Fanni: Barnamezős területek revitalizációjának akadályai

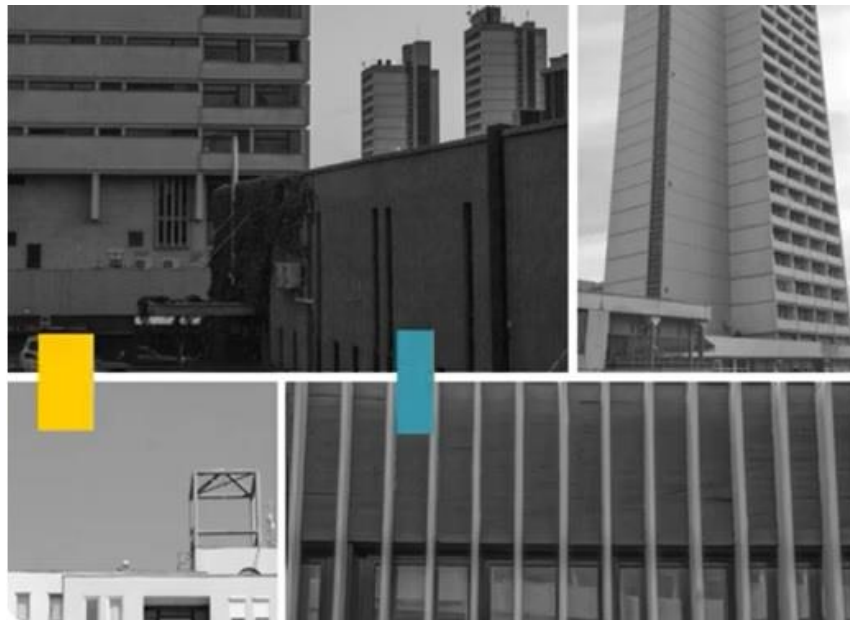
1. átláthatatlan tulajdonviszonyok,
fragmentált terület és nehezen elérhető
információk
2. rugalmatlan, korszerűtlen jogi
szabályozás, likviditási nehézségek és
alacsony befektetői kedve
3. városközponttól kívül eső területek,
hiányzó közlekedési kapcsolatok és
alacsony infrastrukturális ellátottság
4. érintettek, helyi szereplők konfliktusai

KEREKASZTAL-BESZÉLGETÉSEK

Ha valaki kedvet kapott a teljes konferencia elérhető a Völgyváros YouTube csatornáján

TERVEZETT IPARVÁROSAINK VÁROSFEJLESZTÉSI KIHÍVÁSAI

2024. április 25.

3100 Salgótarján, Arany János út 1.

Tervezett iparvárosainak városfejlesztési kihívásai napjainkban konferencia előadások

völgyváros
494 feliratkozó

Feliratkozás

3

Megosztás

Mentés

134 megtekintés 1 hónappal ezelőtt

2024. április 25-én a "Rozsdából arany"-Tervezett iparvárosainak városfejlesztési kihívásai napjainkban Finta József

KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!

A rendezvény képeit készítették: Kun Tamás,
Pozsik Gábor